

ΕΛΛΗΝΙΔΟΣ ΜΗΤΡΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΟΡΗΝ ΤΗΣ

Γ'.

Φιλτάτη θυγάτηρ

.....Ίδού, φίλον τέκνον, ἔφθασεν ἡ σημαντικώτερα τῆς ζωῆς σου ἐποχή. Ἡ ἡλικία σου ὄριμος ἤδη, ἀπαιτεῖ ἐκλογὴν συζύγου δηλ. φίλου ἀχωρίστου, φίλου ὅστις μέλλει νὰ ὀνομασθῆ πατὴρ τῶν τέκνων σου. Ὡ πόσον εἶναι καὶ ἱερὰ καὶ φοβερὰ ἡ στιγμή αὕτη. Ὑπόληψιν, εὐτυχίαν, ἡσυχίαν, ὅλα, ὅλα ἔχεις κοινὰ μ' αὐτόν, Ποῖα χρέη! ποῖα δικαιώματα! πόση προσοχή εἰς τὴν ἐκλογὴν! ἀλλὰ ποῖα ἄγνοια σὲ τριγυρίζει, πόσον σὲ ἀπατᾷ ἡ ἰδία σου καρδιά! Ἐδῶ, φίλον θυγάτριον, σοῦ χρειάζεται ἡ μήτηρ ἡ ἀληθής, ἡ ἔχουσα πείραν τοῦ κόσμου φίλη σου.

Ὅσα ἀπαιτοῦνται εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἀληθοῦς φίλου, τὰ αὐτὰ ζητοῦνται καὶ εἰς τὴν τοῦ χρηστοῦ συζύγου. Ἐὰν θέλῃς νὰ ἐπιτύχῃς, ἐκλεξοῦν χαρκατῆρα τίμιον, ψυχὴν ἐνάρετον.

Ὁ μέγας Περικλῆς ἐκλέγων γαμβρόν, ἐπροτίμησε τὸν ἐνάρετον πεπαιδευμένον ἀπὸ τὸν ἀμαθῆ πλούσιον ἐρωτηθεὶς τὴν αἰτίαν, «θέλω, εἶπεν, γαμβρόν νὰ ἔχη ἀνάγκηνη χρημάτων, καὶ ὄχι χρήματα νὰ ἔχωσιν ἀνάγκηνη γαμβροῦ». Σύζυγος πλούσιος καὶ ἀμαθῆς εἶναι κομμάστις, αὐθάδης, ὑβριστής· ὅ,τι κάμνει, τὸ κάμνει μὲ σκοπὸν νὰ λάβῃ τὸ δικαίωμα· νὰ εἶπῃ. «Ὅλα ἔκαμα διὰ σέ, ἔσο δούλη μου διὰ τῶν ἀδαμάντων, διὰ τῶν στολισμῶν, δι' ὧσων ἐκ τῆς περιουσίας μου κατηνάλωσα ἠγόρασα τὸν νοῦν σου, ἐδέσμευσα τὴν γλῶσσάν σου, δὲν εἶσαι θυγάτηρ, δὲν εἶσαι ἀδελφή, δὲν εἶσαι ἄνθρωπος· δὲν ἔχεις δικαίωμα συζύγου, φίλης, συντρόφου, εἶσαι ἀνδράποδόν μου καὶ τόσον μᾶλλον ὅσον δὲν εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν σου νὰ μ' ἀποφύγῃς».

Ἐκλέγουσα σύζυγον πιστόν, ἱκανὸν νὰ σὲ καταστήσῃ εὐτυχῆ, μὴ λησμονήσῃς ὅτι πρέπει νὰ ἦναι ἀξία τῆς τύχης τὴν ὁποίαν ζητεῖς· ἔχεις δικαιώματα, ἀλλ' ἔχεις καὶ χρέη· θυγάτηρ μου, σὲ συμβουλεύω καὶ εἰς τοῦτο ὅτι νομίζω ἱκανὸν νὰ σὲ δικαιώσῃ εἰς τὴν συνείδησίν σου.

Ἐποθέτω ὅτι ἐπέτυχες εἰς τὸν σύζυγόν σου πᾶν ὅτι ἐπιθυμεῖ γυνὴ φρόνιμη νὰ ἐπιτύχῃ· ἀλλὰ φίλον τέκνον, ὅσον ἡ ἐπιτυχία

εἶναι μεγάλη, τόσον τὰ χρέη σου αὐξάνουν.

Ἐπάγεις, θυγάτηρ μου νὰ βασιλεύσῃς· ναί, ὑπάγεις νὰ βασιλεύσῃς εἰς τὴν καρδίαν τοῦ συζύγου σου, εἰς τὴν καρδίαν τῶν τέκνων σου, τῶν ὑπηρετῶν σου, τῶν ὑπηρετριῶν σου· ἀλλὰ τότε μόνον θέλεις βασιλεύσει ὅταν ἐκτελέσῃς τὰ πρὸς ἕκαστον χρέη σου.

Ὁ γάμος, φίλον τέκνον, εἶναι ὁ ἱερώτερος, ὁ ὠραιότερος, ὁ ἀγαπητότερος δεσμός, ἐν ἀμφοτέροις τὰ μέρη ἐκπληροῦσι ἀμοιβαίως τὰ χρέη των. Εἰς μίαν κεφαλὴν, εἰς μίαν καρδίαν συγχωνεύονται τὰ δύο πρόσωπα. Ὁ λόγος διευθύνει ὅλους των τοὺς λόγους, ὅλας των τὰς πράξεις. Ὁ νόμιμος ἔρωσ των, προχωροῦντος τοῦ χρόνου, μεταβάλλεται εἰς τὴν εἰλικρινεστέραν φιλίαν. Γηράσκουν, καὶ ἐπειδὴ αἱ ἀρεταὶ των αὐξάνουν εἰς τὸ γῆρας των, αὐξάνει καὶ ἡ ἀμοιβαία κλίσις των.

Ὅχι, θυγάτηρ μου, ὄχι ὁ ἥλιος δὲν δύναται νὰ ἴδῃ ὠραιότερον θέαμα ἀπὸ τὴν ἔνωσιν δύο ἐναρέτων ἀτόμων. Ποτὲ τέκνα δὲν εἶναι εὐτυχέστερα ἀπὸ τὰ ἔχοντα τοιοῦτους γεννήτορας. Ὅσον ὅμως καὶ ἂν ἐπιτευχθῆ ὁ σύζυγος, εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ ἔχη καὶ ἀδυναμίας. Ἀλλ' ἐὰν ἔχωμεν χρέος νὰ ὑποφέρωμεν τὰς κακίας τῶν ἄλλων, πολὺ μᾶλλον πρέπει νὰ μὴ δίδωμεν προσοχὴν εἰς ἀδυναμίας ἀγαθοῦ συζύγου, μὲ τὸν ὁποῖον συζῶσαι ἐνδέχεται νὰ ἔλθῃ περίστασις νὰ ὑστερηθῶμεν ὅλα, ἐκτὸς τῆς καρδίας του, ἥτις διὰ γυναῖκα εὐαίσθητον εἶναι τὸ πολυτιμότερον τῶν ἐπιγεῖων ἀγαθῶν.....

Ἡ μήτηρ σου

(Ἐπατῆ συνέχεια)

Π

Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡ ΤΩΝ ΔΙΩΓΜΩΝ

Δὲν εἶναι φαινόμενον διὰ τὴν ἐποχὴν μας ὁ ἐναντίον τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ ἰδίως τῆς Ὀρθοδοξίας παρουσιαζόμενος ἄγριος πόλεμος. Διότι ἐὰν μελετήσῃ τις τὴν ἱστορίαν τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Ἰδρυτοῦ, θὰ φρίξῃ διὰ τὰς πολυμηχάνους ἐξοντωτικὰς μεθόδους τῶν πολεμίων τῆς θρησκείας, καὶ θὰ θαυμάσῃ διὰ τὴν ἐν διωγμοῖς στερέωσιν καὶ διάδοσιν αὐτῆς.

Ὁ κόσμος ἤκουε ξένον ἄκουσμα, ἀντικείμενον εἰς τὰς συνηθείας Λαῶν ἐχόντων δύναμιν ἀνθρωπίνως μόνον μορφωτικὴν, καὶ ὡς ἐκ τούτου μυθικῶς τραγικῆ ὑπῆρξεν ἡ ἀντίδράσις διὰ τῶν ὄπλων καὶ τοῦ πνεύματος. Ἰεροσόλυμίται, Ἰουδαῖοι, Σαμαρεῖ-

ται, "Ελληνες και κοσμοκράτορες Ρωμαῖοι ἐγείρουσι διωγμούς και θανατώνουσι βασιανιστικῶς τοὺς Χριστιανούς, ἀλλὰ ταυτοχρόνως ἡ πίστις ἀνεπαισθήτως πληροῖ τὰς χώρας τῶν διωκτῶν, και τὸ φῶς αὐτῆς ὡς φλόξ ἀνημμένη ἐν μέσῳ πεπυκνωμένου και γηραίου ἄλλοι, (κατὰ τὸν Αὐγουστον) ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πνεύματος ὑποθαλωμένη, κωνεῖ τὸ θεῖον πῦρ εἰς τὸν παλαιὸν κόσμον, και ὀλίγον κατ' ὀλίγον προβαίνει, ἐκτείνεται, ὑψώνει τὰς φλόγας αὐτῆς, καταφλέγει και καταβιβρώσκει μέχρι τῶν περάτων τῆς γῆς. Ὁ φλόγγος τῶν Ἀλιέων τῆς Τιβεριάδος ἐξέρχεται εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, και τὰ ρήματα αὐτῶν εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης. (Ρωμ. Ε, 18).

Τὸ ἐπιτελεσθὲν και συνεχιζόμενον τοῦ Χριστιανισμοῦ ἔργον εἶναι θαῦμα! Διότι ἐν ᾧ θὰ ἐνόμιζέ τις τὴν πλήρη ἐξόντωσιν τῆς θρησκείας κατόπιν τῶσαν κρισιμωτάτων δι' αὐτὴν διωγμῶν εἴκοσιν αἰῶνων, ἀποροῦντες βλέπομεν τοὺς φρικιαστικὸς διωγμοὺς ὡς ἀπλᾶς τινας και ἀπατηλὰς περιπετείας, ἐξ ὧν ἀναπηδοῦν τὰ ἀθάνατα και σωτήρια ρήματα ἐκ τῆς γλυκυτάτης τοῦ Χριστιανισμοῦ πηγῆς, ὡς δροσιατικὰ νάματα ἀρδεύοντα τὴν ἠθικῶς μαραινομένην ἀνθρωπότητα. Καὶ τῆς δίδει, πρὶν σβύση, ζῶην και δύναμιν ν' ἀνθίσουν ἐν αὐτῷ τὰ ὠραιότερα ἄνθη τῆς ἐλευθερίας και τῆς ἰσότητος, τῆς εἰρήνης και τῆς χαρᾶς, τῆς πίστεως και τῆς ἀγάπης...

Μὴ λοιπὸν σκανδαλίζεσθαι, χριστιανέ μου ἀδελφέ. Ἡ ἱστορία τῆς Θείας σου θρησκείας συνεχιζεται. Καὶ ὅπως κατὰ τὸ παρελθὸν ὁ θρίαμβος αὐτῆς ὑπῆρξε πλήρης και μετ' αὐτοῦ συνεδέθησαν οἱ ἅγιοι μάρτυρες, οὕτω και τώρα ὁ θρίαμβος εἶναι βέβαιος και μετ' αὐτοῦ καλούμεθα νὰ συνδεθῶμεν ἡμεῖς. Μὴ ταράσσειται ἡ καρδιά σου. Ἀρκεῖ μόνον νὰ εὑρίσκεισαι εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ἅς νομίσης, ὅτι ὁ Σωτὴρ καθεύδει. Διότι και εἰς τὸ πλοῖον τοῦ Πέτρου ἐφαίνετο, ὅτι ἐκοιμάτο, ἀλλ' ὅτε ἐπέπεσαν αἱ τρικυμῖαι και οἱ Ἀπόστολοι ἐκραζον «Διδάσκαλε, ἀπολύμεθα», ὁ Ἰησοῦς ἐπετίμησε τῇ θαλάσῃ και ἐγινε γαλήνη μεγάλη. Χριστιανέ μου, μὴ φοβοῦ. Κυβερνᾷ ὁ Χριστός.

Γ. Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΣ

Καθηγητὴς Θεολογίας

Ἡ ἀμάθεια μετὰ σωφροσύνης εἶνε προτιμωτέρον καὶ μετ' ἀκρίβειας δεξιότητος. Θουκυδίδης

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΑΓΩΓΗ

Ἡ ἀγωγή τῶν παιδων πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ τὴν οἰκογενειακὴν ἐστίαν. Οἱ γονεῖς δύνανται, ἔχουσι καθήκον και ὀφείλουν περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον νὰ δίδουν εἰς τὰ συναισθήματα και τὰς συνηθείας τῶν παιδων τῶν ὠρισμένην κατεύθυνσιν, διότι αὐτοὶ γνωρίζουν καλλίτερον παντὸς ἄλλου τὰς κλίσεις και τὰς ροπὰς τῶν τέκνων των. Τὸ σχολεῖον συνεχίζει τὴν οἰκογενειακὴν αὐτὴν ἀγωγήν, διευθύνει, προάγει και τελειοποιεῖ τὴν ἠθικὴν και πνευματικὴν πρόοδον και ἀνατροφὴν των. Τὸ σχολεῖον μορφώνει νέους ἀνταποκρινομένους πρὸς τὰ ἀνθρωπιστικὰ ἰδανικά.

Τὸ σχολεῖον εἶναι τὸ ἐργαστήριον, εἰς ὃ δημιουργεῖται και χαλκεύεται ὁ ἠθικός χαρακτήρ διὰ τοῦ ἀποκλειστικοῦ παραδείγματος τοῦ διδασκάλου. Διὰ νὰ μορφώσῃ τις τὴν βούλησιν, τὴν μητέρα τοῦ χαρακτήρος, ὅπως τινὲς ὠνόμασαν αὐτὴν, ὀφείλει νὰ μεταμοσχεύσῃ και μεταλαμπαδεύσῃ οὕτω εἰς τὴν ψυχὴν τῶν παιδων συνηθείας τινὰς, ἀλλ' ἡ μεταμόσχευσις αὕτη πρέπει νὰ γίνῃ κατὰ τὴν τρυφερὰν ἡλικίαν τῶν παιδων, ἡ ὁποία εἶναι τότε ἐπιδεκτικὴ και εὐπλαστος, ὡς εἰς τὸ νέον δένδρον φυσικῶς και φυτολογικῶς συμβαίνει διὰ τοῦ τρόπου και τῆς μεθόδου τοῦ ἐξευγενισμοῦ.

Ἡ συχνὴ ἐπανάληψις μιᾶς πράξεως γίνεται συνήθεια μετὰ τὸν χρόνον. Εἰς δὲ τὴν μόρφωσιν τοῦ χαρακτήρος συντελεῖ ἐπίσης και ἡ σωματικὴ τῶν παιδων κατάστασις. Τὸ νὰ φροντίσῃ τις διὰ τὸ σῶμα των εἶναι ὡς ἐὰν ἐφρόντιζε διὰ τὸν χαρακτήρα των. Μία οἰαδήποτε βλάβη τοῦ ὀργανισμοῦ δὲν ἐπιδρᾷ μόνον δυσμενῶς ἐπὶ τοῦ πνεύματος ἀλλὰ και ἐπὶ τοῦ χαρακτήρος. Ἐπομένως ὀφείλομεν νὰ φροντίζωμεν και περὶ τῆς ὑγείας τοῦ σώματος, αὕτη δὲ ἡ φροντίς πρέπει νὰ ἐπεκτείνεται και εἰς τὰς ἐλαχίστας λεπτομερείας.

Ἡ ἀγωγή τοῦ χαρακτήρος δὲν τερματίζεται εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον. Τὸ σχολεῖον τοῦτο δίδει τὰς πρώτας βάσεις, τὰ ἀρχικὰ στοιχεῖα, καλλιεργεῖ τὰς ψυχικὰς δυνάμεις τῶν μαθητῶν και ἐγχαράσσει εἰς αὐτὰς ἕνα ὅσον τὸ δυνατόν τέλειον χαρακτήρα, τοῦ ὁποῦ ὅμως δὲν τερματίζει τὴν μόρφωσιν. Τὸ σχολεῖον διδάσκει τοὺς μαθητὰς νὰ ἔ-